

Nieuwsbrief

voor instructeurs van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars

Nieuw: een Nieuwsbrief

Als bestuur van het Gilde beschouwen we goede instructeurs (en stagemolenaars) als onmisbaar voor de kwaliteit van de opleiding tot molenaar, de kerntaak van het Gilde.

Daarom vinden we het belangrijk, dat instructeurs steeds goed en tijdig geïnformeerd worden over zaken, die voor hen van belang (kunnen) zijn voor de instructie.

Vanuit die gedachte ontstond deze (digitale) Nieuwsbrief. Zodra er iets belangrijks te melden valt, mailen we dat rond. Omdat veel molenaars liever met lappen zeil omgaan dan met lappen tekst, streven we naar kort en krachtig; papier is geduldig, de meeste lezers niet...

Tweerichtingsverkeer is ook belangrijk: als jullie elkaar iets belangrijks te melden hebben of ervaringen willen delen, laat het ons weten!

opleidingscoordinator@vrijwilligemolenaars.nl

Instructie geven op molens met zelfzwichting.

Tot op heden was de regel dat instructie gegeven moest worden op molens welke voorzien zijn van molenzeilen. De kennis van en ervaring met zelfzwichting blijkt bij examens dan ook vaak vooral 'uit het boekje' te komen.

Vanuit afdelingen, waar molens met zelfzwichting voorkomen, kwam de vraag of een deel van de instructie ook op die molens kan plaatsvinden. Dat biedt meer instructiemogelijkheden binnen die afdelingen. En is ook wel logisch, als een deel van de geslaagde leerling-molenaars met een zelfzwichter gaat draaien.

Daarom is besloten, dat van de minimaal 150 verplichte praktijken er voortaan ook maximaal 50 gevolgd kunnen worden op (een) molen(s) met zelfzwichting.

De DHM-Examencommissie stelt als eis aan examenmolens 'dat er gewerkt moet kunnen worden met zeilen'. Dus daarin verandert niets.

Van gediplomeerd windmolenaar naar watermolenaar.

Hierover is besloten, dat de gediplomeerde windmolenaar minimaal 50 praktijkmaken moet maken op watermolens. Daarvan minimaal 30 op de eigen instructiemolen en 20 op een andere watermolen.

Let op: De eis dat deze vijftig uur verspreid over tenminste vier seizoenen moeten worden gemaakt is in deze gevallen niet van toepassing.

Rapport 'Roeden onder controle'.

Het rapport 'Roeden onder controle' bevat naast waardevolle informatie voor alle molenaars ook enkele aanbevelingen voor de instructie. We noemen o.a.:

- zet na elke maaldag een ander end beneden.
- roedekettingen of -touwen moeten met speling worden vastgezet.
- zet de molen iets komend weg als er geen ontwateringsgaten in de roeden zitten.
- let bij het zeilen voorleggen op roestsporen en/of scheurtjes bij de bovenste hekgaten.
- wijs de leerling op het belang van roeden laten doorhalen eens per ca. 10 jaar.

Van Lid-in-opleiding naar Lid maalploeg.

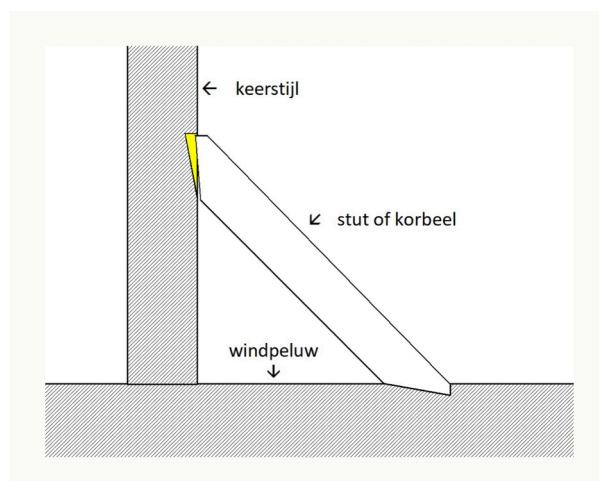
Leden die langdurig in opleiding zijn maar kennelijk niet het voornemen hebben examen te doen, ontvangen eind dit jaar een brief waarin ze van 'lid-in-opleiding' naar 'lid van de maalploeg' kunnen overgaan. Voor instructeurs wellicht belangrijk te weten dat hun leerlingen die brief krijgen. En er een gesprek aan te wagen, welke keus de leerling gaat maken. Van Lid maalploeg naar Lid-in-opleiding kan trouwens ook altijd weer als men toch examen wil gaan doen. Aan de verzekering(en) verandert overigens niets.

Veiligheid (ingezonden)

Afgelopen zaterdag vond er een cursus met oefening plaats op mijn molen met de valbeveiliging. Daar ben ik me te pletter geschrokken omdat collega-molenaars het tuig van de valbeveiliging aan de stut of korbeel naast de keerstijl hadden bevestigd.

Ik natuurlijk woedend en het touw moet liever aan het bovenwiel of aan een stevige plank, die tussen de kapsant zit, vastgemaakt worden. Hierbij heb ik ter verduidelijking een tekening gemaakt.

Zo'n stut is vaak stomp gemaakt en vastgeklemd tussen ondiep uitgehakte uitsparingen in de windpeluw en in de keerstijl. Geen lip met pen en gat verbinding, zoals in een achtkantconstructie.

Het geval wil dat de stut op mijn molen door houtkrimp nogal ruim tussen de uitgehakte openingen kan bewegen. Bij de geel gemarkeerde opening op de tekening zit de stut nog maar twee à drie millimeter tegen de bovenkant aan. Eén ruk aan het touw of bij een val, waarbij de antivalbeveiliging in werking treedt, is al voldoende om de stut eraf te rukken. Dan heeft de valbeveiliging geen nut meer. En zo'n stut kan ook op de hoofden van de mensen op de stelling terecht komen.

Op een andere molen heb ik vroeger zo'n stut heel gemakkelijk met de hand los kunnen nemen. **Doe dat NOOIT meer!**

Tip: de vallijn aan het bovenwiel vastzetten betekent, dat je bij het voorzetten van een volgend end deze lijn eerst weer moet losmaken. Een stevige balk heeft dus de voorkeur, als je in meerdere enden moet werken.

't Is maar dat je het weet...

Enkele recente incidenten:

Een vangbalk die van de haak valt; molenaar 1 geraakt door de wiek omdat molenaar 2 niet keek of 'de kust vrij was' alvorens de vang te lichten; een rondvliegend windbord dat z'n ondergang vond op straat; wat kneuzingen en blauwe plekken doordat het waterrad ging draaien onder het gewicht van twee molenaars die in het rad aan het werk waren.

En verlieten door de langdurige droogte veel wiggen weer hun post.

Maar gelukkig: ook een doorgerotte wipstok voor breuk behoedt door goede inspectie.

'Wel ter leringhe, niet ter vermaeck!

*De Moolenaar .
Den Heemel geeft, Wie vangd die heeft.*

*Staat imands Moolen wel gedraaid
Zijn wicken worden wel bewaaid ,
En't werck van nooddriift word bedreeven
Wie dedt'er aan Genaade mis ,
Die toegekeerd van herten is ,
Na't Eetwig onophoud'lick Geeven .*

